

# Hemospermie – příznak, nebo onemocnění?

MUDr. Jan Novák, FEBU, FECSM<sup>1,2</sup>, MUDr. Libor Zámečník, Ph.D., FEBU, FECSM, MBA<sup>1,3</sup>

<sup>1</sup>Urologická klinika VFN a 1. LF UK, Praha

<sup>2</sup>Urologie a andrologie Gennet, s. r. o., Praha

<sup>3</sup>Urologie a andrologie Iscare, s. r. o., Praha

Ačkoli je hemospermie ve většině případů benigním příznakem s autolimitujícím charakterem, vyvolává obavy nejen u pacientů samotných, ale i u jejich partnerek/-ů. Autoři předkládají přehled možných příčin s doporučenou diagnostikou a terapeutickými možnostmi.

**Klíčová slova:** hemospermie, hematospermie, diagnostika, léčba.

## Haemospermia – a sign, or a disease?

Although haemospermia is in most cases a benign sign with autolimiting course, it causes concerns in not only patients themselves, but their partners as well. The authors present an overview of possible causes with recommended diagnostic workup and possible therapeutic measures.

**Key words:** haemospermia, haematospermia, diagnosis, therapy.

## Úvod

Hemospermie či také hematospermie, tedy přítomnost krve v ejakulátu, je méně častým příznakem, pro který muži vyhledávají urologické vyšetření. Přesný výskyt s ohledem na charakter činnosti, při které se hemospermie projevuje, není znám – hemospermie tedy ze zřejmých důvodů často unikne pozornosti (1). Dle dostupných dat představuje hemospermie 1 % symptomů v urologických ambulancích (2), jiný zdroj dokonce uvádí výskyt pouze 1 : 5 000 urologických pacientů (3). Přítomnost erytrocytů v ejakulátu při jeho mikroskopickém vyšetření je popisována u 13,8 % neplodných mužů (4).

Ačkoli hemospermie často vyvolává u muže i jeho partnerky/-a obavy, je na rozdíl od hematurie ve většině případů **benigním příznakem s autolimitujícím charakterem**, jehož klinická závažnost se dá přirovnat např. k epistaxi.

## Příčiny

Ejakulát z 60–70 % tvoří semenné vajíčky, z 20–30 % prostata a na samotné spermie

s epididymálním sekretem připadají nízké jednotky procent. Po formaci ejakulátu v prostatice uretre smíšením sekretů výše uvedených žláz (emise) dochází za fyziologických okolností za pomoci 10–15 koordinovaných rytmických stahů příčně pruhovaných svalů pánevního dna k jeho antegrádnímu transportu močovou trubicí (expulze) po její lubrikaci sekretem Cowperových bulbouretrálních a Littreových parauretrálních žláz (5). Zdrojem krve v ejakulátu, jejíž odstín od světle červené

po tmavě hnědou napovídá o čerstvosti proběhlého krvácení, může být prakticky kterákoli struktura podílející se na tvorbě či transportu ejakulátu.

Doporučené postupy Evropské urologické společnosti rozdělují možné příčiny hemospermie do osmi kategorií (Tab. 1).

**Infekce** jsou považovány za příčinu hemospermie u 15 % mužů mladších 40 let a u 10,3 % mužů starších 40 let (6), přičemž původcem mohou být nejen klasické uropatogeny

**Tab. 1.** Kategorie možných příčin hemospermie dle Evropské urologické společnosti (5)

Kategorie	Příčiny
Infekce	Uretritida, <b>prostatitida, epididymitida</b> , TBC, CMV, HIV, schistosomiáza, condylomata uretry a meatu, IMC
Vrozené příčiny	<b>Cysty</b> semenných váčků a ejakulatorních ductů
Obstrukce	<b>Prostatolitiáza</b> , divertikly/cysty semenných váčků, striktura, utrikulární cysta, BHP
Malignity	<b>Karcinomy prostaty</b> , moč. měchýře, semenných váčků, uretry, tumory varlat, nadvarlat, melanom
Trauma/iatrogenní	Poranění perinea, varlat, instrumentace, <b>biopsie prostaty</b> , AV pístěle
Cévní	Varixy prostaty, teleangiektázie, hemangiom, <b>excesivní sex či masturbace</b>
Systémové příčiny	<b>Arteriální hypertenze</b> , hemofilie, hemoragické diatézy, chronické jaterní selhání, hematoonkologické příčiny, amyloidóza
Idiopatická příčina	?

TBC – tuberkulóza; CMV – cytomegalovirus; HIV – human immunodeficiency virus; IMC – infekce močových cest; BHP – benigní hyperplazie prostaty; AV – arteriovenózní



MUDr. Jan Novák, FEBU, FECSM  
Urologická klinika VFN a 1. LF UK, Urologie a andrologie Gennet, s. r. o., Praha  
jan.novak3@vfn.cz

Cit. zkr: Urol. praxi. 2023;24(3):154-156

Článek přijat redakcí: 1. 12. 2022

Článek přijat k publikaci: 12. 12. 2022